

Bekæmpelse af svampesygdomme i vinterraps

Forfatter: Martin Clausen

Pæne merudbytter for svampebehandlinger i fuld blomst, stadie 65, men ikke nogen fordel med 2, 3 eller 4 svampebehandlinger i forhold til 1 behandling, selvom vi havde en relativ lang og fugtig blomstring i maj.

Lys bladplet den dominerende sygdom i forsøget.

Indledning

Der ønskes undersøgt rentabiliteten af svampebekæmpelse på forskellige tidspunkter. Målet for behandlingerne er lys bladplet, knoldbægersvamp, gråskimmel og skulpesvamp.

I forsøget i år, var der størst fokus på lys bladplet, og derfor blev den modtagelige sort Architect valgt.

Resultater

Det regnfulde vejr i foråret betød, vi så relativt høje angreb af primært lys bladplet i forsøget (76 % angrebne planter den 12/7). Knoldbægersvamp forekom også, men på et lavere niveau (9% angrebne planter den 12/7). Der blev registreret knap 1% planter med angreb af lys bladplet i starten af april. Det har ikke været en fordel at sprøjte flere gange - to eller flere behandlinger har ikke givet højere udbytter, og nettoudbyttet bliver derfor det samme eller lavere end med en behandling. Det bedste økonomiske resultat i de 4 forsøg, har været én enkeltbehandling med 0,35 l/ha Amistar + 0,45 l/ha Orius Max i fuld blomst – hvilket er samme resultat som forsøgene viste i 2020.

Tabel 1. Behandlingsplan og udbytter for forsøget ved Karise og gennemsnit af de 4 landsforsøg

Led	Behandling	Vækststadie	Udbytte og merudbytte, kg standard-kvalitet Karise	Nettomerudbytte, Kg frø Karise	Nettomerudbytte, Kg frø 4 forsøg DK
1	Ubehandlet		4750	4750	4605
2	0,5 Prosaro 0,5 Prosaro 0,35 Propulse + 0,45 Orius Max 0,25 Propulse + 0,3 Orius Max	31 51 65 68 (10-14 dage senere end 65)	572	304	102
3	0,5 Prosaro 0,35 Propulse + 0,45 Orius Max 0,25 Propulse + 0,3 Orius Max	51 65 68 (10-14 dage senere end 65)	622	420	216
4	0,5 Propulse + 0,6 Orius Max 0,25 Propulse + 0,3 Orius Max	65 68 (10-14 dage senere end 65)	484	325	251

Led	Behandling	Vækststadie	Udbytte og merudbytte, kg standard-kvalitet Karise	Nettomerudbytte, Kg frø Karise	Nettomerudbytte, Kg frø 4 forsøg DK
5	0,35 Propulse + 0,45 Orius Max 0,25 Propulse + 0,3 Orius Max	65 68 (10-14 dage senere end 65)	595	459	223
6	0,35 Propulse + 0,45 Orius Max 0,375 Propulse + 0,45 Orius Max	65 68 (10-14 dage senere end 65)	400	244	197
7	0,5 Propulse + 0,6 Orius Max	65	447	348	142
8	0,35 Propulse + 0,45 Orius Max	65	377	301	178
9	0,35 Amistar + 0,45 Orius Max	65	592	527	289
10	0,35 Propulse + 0,45 Orius Max	10-14 dage senere end 65	402	325	239
LSD			230		114

Konklusion og anbefaling

Resultaterne i de 3 andre forsøg der er lavet med samme forsøgsplan, svarer godt til vores forsøg. Både i forsøg og i praksis har vi set og hørt om kraftige angreb af lys bladplet i modtagelige sorter primært Architect, men også i DK Exclaim mfl.

Knoldbægersvamp fremmes også af fugtigt vejr og en lang blomstring, og da knoldbægersvamp optræder i langt de fleste marker, er den vigtig at have under kontrol.

Svampesprøjtning i raps er til dels en forsikringsprøjtning, da svampemidlerne primært virker forebyggende. Men når vi ser tilbage på mange års forsøg og erfaringer, har bekæmpelse været rentabel i mere end 80 procent af forsøgene. Med de høje rapspriser vi har set i 2021 og forventeligt også har i de kommende år, er det endnu vigtigere at beskytte rapsen. Det er særligt i år med langstrakt blomstring og hyppig nedbør lige før, under og lige efter blomstring, vi får størst gevinst af en behandling.

Vi anbefaler helst 4 frie rapsår for at reducere risikoen for angreb af knoldbægersvamp. Skulpesvamp ses ofte først efter blomstring og særligt i år med varmt og fugtigt vejr.

Vi anbefaler generelt at udføre en svampesprøjtning når ca halvdelen af blomsterne er sprunget ud – stadie 65. Her får vi normalt en god effekt på knoldbægersvamp som er den vigtigste sygdom, og vi reducerer angreb af skulpesvamp. I år som 2021, hvor lys bladplet har været dominerende, har vi også set gode effekter af behandling i blomstringen. Det er kun i år med meget kraftige angreb, det kan være lønsomt med 2 behandlinger i rapsen.

Amistar og Propulse er stærke produkter til svampbekæmpelse i raps, og andre forsøg og erfaringer har vist, at blandingen Amistar + Propulse kan være en meget stærk løsning til fremtiden. Orius Max er formentlig kun på markedet i 2022 og i bedste fald i 2023.